is de tarifering van de instanties van de Lid-Staat van uitvoer, bij gebrek aan communautaire voorschriften te dien aanzien, niet bindend voor de instanties van de Lid-Staat van invoer.

In de zaak 5/78,

betreffende een verzoek aan het Hof krachtens artikel 177 EEG-Verdrag van het Finanzgericht Münster, in het aldaar aanhangig geding tussen

MILCHFUTTER GMBH & CO. KG, te Diepholz

en

HAUPTZOLLAMT GRONAU,

om een prejudiciële beslissing inzake de uitlegging van bepalingen van verordeningen van de Raad en van de Commissie met betrekking tot de berekening van de heffingen in de sector melk en zuivelprodukten en de methode ter bepaling van het gehalte aan lactose (melksuiker) van uit derde landen ingevoerd mengvoeder, in verband met de hoogte van de op mengvoeder geheven monetaire compenserende bedragen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

samengesteld als volgt: M. Sørensen, kamerpresident, P. Pescatore en A. J. Mackenzie Stuart, rechters,

advocaat-generaal: F. Capotorti
griffer: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

Overwegende dat de feiten, het procesverloop en de krachtens artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut ingediende schriftelijke opmerkingen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en de schriftelijke behandeling

De commanditaire vennootschap Milchfutter GmbH & Co. te Diepholz importeerde op 14 en 20 januari alsmede op 19, 20, 25, 26 en 27 maart 1975 vanuit Nederland verschillende partijen melksubstitutievoeder (mengvoeder) voor het mesten van kalveren met een zetmeelgehalte van minder dan 10 gewichtspercenten (post 23.07-B-I-a van het gemeenschappelijk douanetarief) in de Bondsrepubliek Duitsland.

Zij liet de waren bij het douanekantoor Oeding inklaren en gaf ze aan onder post 23.07-B-I-a-3 van het gemeenschappelijk douanetarief (bereidingen van de soorten welke worden gebezigd voor het voederen van dieren, zetmeelhoudend, met een gehalte aan zuivelprodukten van 50 gewichtspercenten of meer, doch minder dan 75 gewichtspercenten).

Het douanekantoor deelde de waren in onder post 23.07-B-I-a-4, daar het gehalte aan zuivelprodukten meer dan 75 gewichtspercenten zou zijn. Deze vaststelling berustte op artikel 11, lid 1, van verordening (EEG) nr. 823/68 van de Raad van 28 juni 1968 houdende vaststelling van de produktengroepen en de bijzondere voorschriften betreffende de berekening van de heffingen in de sector melk en zuivelprodukten (PB L 151 van 1968, blz. 3), op grond waarvan het gehalte aan melk en zuivelprodukten van de produkten die vallen onder post 23.07 B, wordt bepaald door op het lactosegehalte per 100 kilogram van het betreffende produkt de coëfficiënt 2 toe te passen, en op verordening (EEG) nr. 1216/68 van de Commissie van 9 augustus 1968 houdende vaststelling van de methode ter bepaling van het gehalte aan lactose (melksuiker) van uit derde landen ingevoerd mengvoeder (PB L 198 van 1968, blz. 13).

Dienovereenkomstig legde het douanekantoor Oeding monetaire compenserende bedragen op van DM 169,90 per 100 kg eigen gewicht voor de importen van januari 1975 en van DM 149,40 voor de importen van maart 1975 (in plaats van DM 127,40 respectievelijk DM 112,10).

Het tegen deze beschikking aangetekende verzet werd door het Hauptzollamt Gronau op 25 augustus 1975 verworpen.

Daarop stelde de firma Milchfutter op 19 september 1975 beroep in bij het Finanzgericht Münster, dat bij beschikking van de IVe Senat van 29 september 1977 heeft besloten het geding te schorsen en het Hof van Justitie krachtens artikel 177 EEG-Verdrag te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de volgende vragen:

1. Is voor de hoogte van de monetaire compenserende bedragen op — in de tijd van januari tot maart 1975 uit Nederland in de Bondsrepubliek Duitsland ingevoerd — mengvoeder van de tariefposten 23.07-B-I-a-3 of 23.07-B-I-a-4 van het gemeenschappelijk douanetarief bepalend het „gehalte aan zuivelprodukten" dat voortvloeit uit de toepassing van arti-

kel 11, lid 1, van verordening (EEG) nr. 823/68 van de Raad van 28 juni 1968 (PB L 151 van 1968, blz. 3) en van artikel 1 van verordening (EEG) nr. 1216/68 van de Commissie van 9 augustus 1968 (PB L 198 van 1968, blz. 13)?

Zo neen:

2. Is dan het „werkelijke" gehalte aan zuivelprodukten bepalend?

Zo ja:

3. Blijkt uit het gemeenschapsrecht, volgens welke methode het werkelijke gehalte aan zuivelprodukten moet worden vastgesteld?

4. Is in het kader van het monetaire compensatiestelsel de tariefindeling van de Lid-Staat van uitvoer bindend voor de Lid-Staat van invoer?

De beschikking van het Finanzgericht Münster is op 5 januari 1978 ingeschreven ter griffie van het Hof.

Krachtens artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut zijn op 9 maart 1978 schriftelijke opmerkingen ingediend door de Commissie van de Europese Gemeenschappen en op 15 maart 1978 door de firma Milchfutter, verzoekster in het hoofdgeding.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

Met toepassing van artikel 95, paragraaf 1, van het Reglement voor de procesvoering heeft het Hof bij beschikking van 12 april 1978 besloten de zaak naar de Tweede Kamer te verwijzen.

II — Schriftelijke opmerkingen, ingediend krachtens artikel 20 van 's Hofs EEG-Statuut

Volgens de *firma Milchfutter GmbH & Co.*, verzoekster in het hoofdgeding, heeft het geschil betrekking op de vraag of melksubstitutievoeder binnen tariefpost 23.07-B-I-a onder onderverdeling 3 of 4 valt. Het verschil tussen deze twee is gelegen in het gehalte aan zuivelprodukten. In het hoofdgeding is door verzoekster aangetoond dat de onderhavige waren een gehalte aan zuivelprodukten van minder dan 75 % bevatten. De vraag is nu, of dit werkelijke gehalte van geen betekenis is en het enkel aankomt op het volgens artikel 11 van verordening nr. 823/68 berekende fictieve gehalte.

a) De vraag of voor de vaststelling van de hoogte van de monetaire compenserende bedragen in het handelsverkeer tussen Lid-Staten bepalend is het gehalte aan zuivelprodukten, dat uit de toepassing van artikel 11, lid 1, van verordening nr. 823/68 en artikel 1 van verordening nr. 1216/68 voortvloeit, ware ontkennend te beantwoorden.

Artikel 11 van verordening nr. 823/68 is een zuivere heffingsregeling. Verordening nr. 823/68 is gebaseerd op artikel 14, lid 6, van verordening nr. 804/68 van de Raad van 27 juni 1968 houdende een gemeenschappelijke ordening der markten in de sector melk en zuivelprodukten (PB L 148 van 1968, blz. 13); deze machtigingsbepaling maakt deel uit van titel III, die uitsluitend betrekking heeft op de regeling van het handelsverkeer met derde landen.

Het bijzondere van de berekening van de heffing komt duidelijk naar voren in de considerans van verordening nr. 823/68: er moet bij de berekening een „forfaitair vastgesteld gehalte aan zetmeel en zuivelprodukten" in aanmerking worden genomen. Daartoe dient van het laagst mogelijke zetmeelgehalte, maar van het hoogst mogelijke zuivelgehalte te worden uitgegaan. Hier blijkt duidelijk dat bij de keuze van de berekeningsmethode de beschermingsgedachte heeft voorgezeten. In de considerans van verordening nr. 823/68 wordt er verder op gewezen dat de zuivelbestandde-

len een aanzienlijke grotere invloed hebben op de totstandkoming van de kostprijs dan de graanbestanddelen. De Raad heeft dan ook in artikel 11, lid 1, van deze verordening bepaald dat het gehalte aan melk en zuivelprodukten behorende tot onderverdeling ex 23.07 B, wordt vastgeteld door het lactosegehalte te vermeningvuldigen met 2. Hiermee heeft de Raad voor de heffing een belastinggrondslag geschapen die afwijkt van het stelsel van douanetarieven. De tariefindeling van een produkt van post 23.07 B geschiedt op basis van het werkelijk gehalte aan zuivelprodukten, terwijl volgens verordening nr. 823/68 het fictieve gehalte bepalend is ten einde bij de berekening van de heffing tegenover derde landen het hoogst mogelijke gehalte aan zuivelprodukten in aanmerking te nemen en aldus de gemeenschappelijke markt voldoende bescherming te bieden.

Bij de bepaling van de restituties krachtens 's Raads verordening nr. 876/68 van 28 juni 1968 tot vaststelling van de algemene voorschriften betreffende de toekenning van de restituties bij de uitvoer en de criteria voor de vaststelling van het bedrag van de restitutie in de sector melk en zuivelprodukten (PB L 155 van 1968, blz. 1), neemt de Commissie het werkelijke gehalte aan zuivelprodukten in aanmerking.

De bijzondere regels inzake heffingen zijn geenszins bepalend voor de tariefindeling volgens de algemene regels voor de uitlegging van het gemeenschappelijk douanetarief. Wanneer volgens artikel 19 van verordening nr. 804/68 de regels voor de toepassing van het gemeenschappelijk douanetarief van toepassing zijn voor de tariefindeling van de produkten die onder de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector melk en zuivelprodukten vallen, dan is deze tariefindeling alleen bepalend voor de heffing van douanerechten; voor de toepassing van de heffing vormt zij evenwel slechts een indicatie.

Deze beginselen gelden ook voor de berekening van de monetaire compenserende bedragen. Deze hebben niet dezelfde doeleinden als heffingen: terwijl deze laatste een beschermende functie in het kader van de gemeenschapspreferentie hebben, dienen de monetaire compenserende bedragen ter compensatie van de schommelingen van instabiele wisselkoersen, die in een op gemeenschappelijke prijzen gebaseerd stelsel van marktordeningen verstoringen in de handel in landbouwprodukten kunnen veroorzaken. Het kan niet in overeenstemming zijn met de doelstelling van de monetaire compenserende bedragen, de produkten zowel voor de toepassing van de heffingen als voor de heffing van de monetaire compenserende bedragen volgens dezelfde bepalingen, en met name volgens dezelfde tariefnomenclatuur in te delen. Artikel 11 van verordening nr. 823/68 ziet uitsluitend op de berekening van de heffing. Daarentegen mogen de monetaire compenserende bedragen niet hoger zijn dan strikt noodzakelijk is om de invloed van de monetaire maatregelen op de prijzen van basisprodukten waarvoor interventiemaatregelen bestaan, te compenseren. Het melksubstitutievoeder is een zogenaamd afgeleid produkt als bedoeld in artikel 1, lid 2, sub b, van 's Raads verordening nr. 974/71 van 12 mei 1971 betreffende bepaalde conjunctuurpolitieke maatregelen welke naar aanleiding van de tijdelijke verruiming van de fluctuatiemarges van de valuta's van sommige Lid-Staten dienen te worden genomen in de landbouwsector (PB L 106 van 1971, blz. 1). Gezien de doelstelling en de bepalingen van deze verordening, dient voor de berekening van de grenscompensatie dan ook niet het hoogst mogelijke gehalte aan zuivelprodukten in aanmerking te worden genomen, doch hoogstens het werkelijke gehalte. Dit geldt temeer wanneer de in verordening nr. 823/68 geregelde methode voor de berekening van het lactosegehalte van melksubstitutievoeder ongetwijfeld

tot onjuiste resultaten leidt, indien in het produkt tevens melkpoeder is verwerkt.

Verordening nr. 1380/75 van de Commissie van 29 mei 1975 houdende uitvoeringsbepalingen betreffende de monetaire compenserende bedragen (PB L 139 van 1975, blz. 37) maakt onderscheid tussen de toepassing van de monetaire compenserende bedragen in het handelsverkeer met derde landen en in het intracommunautaire handelsverkeer. In het verkeer met derde landen zijn op grond van deze verordening met name de bepalingen inzake het heffen van douanerechten of invoerheffingen bepalend. Voor het intracommunautaire handelsverkeer ontbreekt evenwel een uitdrukkelijke bepaling. Hiermee wordt geen inbreuk gemaakt op het beginsel dat bij de tarifering van een produkt door de douane de herkomst geen rol speelt. De tarifering geschiedt aan de hand van de objectieve kenmerken en eigenschappen van een produkt. Een afwijking is natuurlijk mogelijk indien er sprake is van bijzondere omstandigheden, zoals een speciale heffingberekening. Deze bijzondere omstandigheden zijn evenwel uitzonderingen en spelen slechts een rol in het kader waarvoor ze uitdrukkelijk zijn voorzien. Waar het gaat om de heffing van monetaire compenserende bedragen, ontbreekt iedere directe of indirecte verwijzing naar artikel 11 van verordening nr. 823/68.

Maar al zou een dergelijke verwijzing bestaan, dan nog is de berekening van de monetaire compenserende bedragen voor melksubstitutievoeder volgens de berekeningswijze van artikel 11 van verordening nr. 823/68 in strijd met het discriminatieverbod en het voorschrift van eenvormige berekeningswijzen van artikel 40, lid 3, EEG-Verdrag.

De firma Milchfutter en de Nederlandse exporteur worden in het onderhavige geval gediscrimineerd ten opzichte van Duitse producenten van melksubstitutievoeder, wanneer zij bij de uitvoer respectievelijk invoer van melksubstitutievoeder niet slechts voor het werkelijke gehalte, maar ook voor het fictieve gehalte aan zuivelprodukten monetaire compenserende bedragen moeten betalen. Het verschil is hier aanzienlijk; het komt neer op een heffing van gelijke werking als een douanerecht en kan niet meer worden beschouwd als een compensatie van de schommelingen van instabiele wisselkoersen.

Voorts moet volgens artikel 40, lid 3, derde alinea, EEG-Verdrag een gemeenschappelijk prijsbeleid op gemeenschappelijke criteria en op eenvormige berekeningswijzen berusten. Waar het stelsel van monetaire compenserende bedragen reeds het beginsel van eenvormige prijzen doorbreekt, dient deze afwijking te worden beperkt tot het werkelijke gehalte aan zuivelprodukten.

b) De tweede vraag ware bevestigend te beantwoorden. Het Hof van Justitie heeft uitgemaakt dat, ten behoeve van de rechtszekerheid en een efficiënte administratie, de objectieve eigenschappen en kenmerken van een produkt het beslissende criterium zijn voor de tarifering ervan, tenzij uit bijzondere aanwijzingen of omstandigheden andere criteria voortvloeien. Hoofdstuk 23 van het gemeenschappelijk douanetarief en met name de aanvullende aantekeningen bij dit hoofdstuk bevatten geen afwijkende aanwijzingen voor de tariefindeling.

c) De vaststelling van het gehalte aan zuivelprodukten van een mengvoeder dient te geschieden volgens de door de chemische wetenschap en techniek erkende methoden en beginselen. In het concrete geval kan men met behulp van de geharmoniseerde analysemethoden (zie 's Raads richtlijn van 20 juli 1970 betreffende de invoering van gemeenschappelijke bemonsterings- en analysemethoden voor de officiële controle van veevoeders; PB L 170 van 1970, blz. 2) overtuigend en onweerlegbaar bewijzen dat het onderhavige veevoeder een ge-

halte aan zuivelprodukten van minder dan 75 % bevat: het totale suikergehalte, met uitsluiting van de lactose, het vetgehalte en het zetmeelgehalte, bedraagt meer dan 25 %, zodat het gehalte aan zuivelprodukten minder dan 75 % moet zijn.

d) Aan de Nederlandse exporteur is in het kader van het stelsel van monetaire compenserende bedragen een restitutie betaald op basis van tariefpost 23.07-B-I-a-3, terwijl de Duitse douane voor de heffing van de grenscompensatie is uitgegaan van tariefpost 23.07-B-I-a-4, waarvoor een aanzienlijk hogere grenscompensatie is vastgesteld. Dit probleem is de Commissie wel bekend: zij heeft verordening nr. 1380/75 gewijzigd bij verordening nr. 1556/77 van 11 juli 1977 (PB L 173 van 1977, blz. 10), waarbij aan de belanghebbenden is voorgeschreven bij het vervullen van de inklaringsformaliteiten alle gegevens te vermelden die voor de berekening van het monetaire compenserende bedrag nodig zijn. Deze verordening laat het beginsel dat de tariefindeling van het land van uitvoer bepalend is, onverlet. Dit beginsel vindt zijn rechtvaardiging in de omstandigheid dat de controle in het land van uitvoer veel nauwkeuriger en doeltreffender is dan in de Lid-Staat van invoer, dat het monetaire compenserende bedrag overeenkomstig artikel 2 bis van verordening nr. 974/71 kan worden uitbetaald door de Lid-Staat van uitvoer, en dat het gewenst lijkt op het gebied van de monetaire compenserende bedragen uit te gaan van het — in hoofdzaak in 's Hofs rechtspraak inzake veterinairrechtelijke voorschriften ontwikkelde — beginsel dat de analyses in het land van verzending bepalend zijn.

De *Commissie van de Europese Gemeenschappen* merkt in de eerste plaats op dat de ten tijde van de betrokken importen geldende verordening nr. 539/75 van de Commissie van 28 februari 1975 tot vaststelling van de monetaire compenserende bedragen en van sommige koersen voor de toepassing daarvan (PB L 57 van 1975, blz. 2) geen eigen nomenclatuur hanteert, maar uitgaat van de produktenomschrijving van het gemeenschappelijk douanetarief, die hetzelfde is als de nomenclatuur voor de heffingen. Luidens artikel 6 van verordening nr. 1463/73 van de Commissie van 30 mei 1973 houdende uitvoeringsbepalingen betreffende de monetaire compenserende bedragen (PB L 146 van 1973, blz. 1), en artikel 6 van verordening nr. 1380/75 zijn in het handelsverkeer met derde landen de bepalingen inzake het heffen van douanerechten of heffingen op de monetaire compenserende bedragen van toepassing.

a) Met de differentiatie van de verschillende mengvoeders in tariefpost 23.07 moet worden getracht zowel rekening te houden met tegenstrijdige economische en administratieve vereisten als met de bijzondere aard van deze produkten en de beperkte technische analysemogelijkheden om ze te onderkennen.

In het kader van de gemeenschappelijke prijsregelingen voor landbouwprodukten kan men er niet onderuit de tarifering te baseren op de in het mengvoeder verwerkte hoeveelheid zuivelprodukten. De waarde en de prijsvorming van dergelijke veevoeders worden bepaald door de graanprodukten en door de hoeveelheid van elk van de zuivelprodukten die bij de produktie zijn gebruikt (magere-melkpoeder, wei in poedervorm, gedeeltelijk ontsuikerde wei in poedervorm, zoete wei in poedervorm, zure-melkpoeder, karnemelkpoeder, lactose, caseïne, melkeiwit).

De tarifering van een bepaald produkt voor de toepassing van monetaire compenserende heffingen is de taak van de douane van de invoerende Lid-Staat. Deze kan daarbij enkel uitgaan van de produkten die haar in het concrete geval ter controle zijn aangeboden. Zij moet de verschillende veevoeders aan de hand van objectieve eigenschappen en van

hun samenstelling determineren. De tekst van het douanetarief maakt deze determinatie nu eenmaal noodzakelijk, maar de douane mag bij de uitvoering van haar controlerende taak niet voor onmogelijke opgaven worden gesteld en er moeten geen onredelijk hoge kosten of dure installaties voor nodig zijn.

De controle van het mengvoeder in het buitenland — daar waar het wordt geproduceerd — is hiertoe onvoldoende. Zij heeft slechts bewijskracht wanneer met zekerheid kan worden aangenomen dat de ingevoerde en de gecontroleerde produkten dezelfde zijn. Dit is slechts bij uitzondering mogelijk.

Het probleem van de identiteit van gecontroleerde en ingevoerde produkten kan weliswaar worden opgelost door een analyse van het ingevoerde mengvoeder, die het douanekantoor bij de invoer verricht aan de hand van zelf getrokken monsters, doch dit neemt niet weg dat een betrouwbare kwantitatieve analyse van deze monsters, waaruit het juiste gehalte aan elk zuivelprodukt zou moeten blijken, onmogelijk is.

Bij de heffingen op de uit derde landen ingevoerde produkten is het probleem aldus opgelost, dat de nomenclatuur van het douanetarief weliswaar differentieert op grond van het gehalte aan zuivelprodukten, maar dat de douane met deze differentiatie kan werken dankzij de aanvullende regel dat het bepalende gehalte wordt vastgesteld aan de hand van een forfaitaire berekening achteraf op basis van het door analyse vast te stellen lactosegehalte van het voedermiddel (artikel 11 van verordening nr. 823/68 en verordening nr. 1216/68). Deze forfaitaire berekening is voldoende om de met de heffing nagestreefde prijscompensatie te realiseren; voor de douane en de importeur heeft zij het voordeel van een zekere, eenvoudige en eenvormige tarifering en berekening van de toe te passen heffingen.

Een uitdrukkelijke bepaling voor het op gelijke wijze determineren van de verschillende voedermiddelen van tariefpost 23.07-B-I-a met het oog op de monetaire compenserende bedragen, ontbreekt. Maar in het belang van de rechtszekerheid en een eenvormige rechtstoepassing zouden zij in het kader van de monetaire compenserende bedragen op dezelfde wijze getarifeerd moeten worden als in het kader der heffingen. Waar betere analyse- en controlemogelijkheden ontbreken, is er nagenoeg geen andere keus.

De belangen en de materiële noodzaak zijn bij de monetaire compenserende bedragen niet wezenlijk anders dan bij de heffingen. De verordeningen tot vaststelling van de monetaire compenserende bedragen gebruiken dezelfde nomenclatuur als die voor de heffingen. Beide mechanismen worden in werking gesteld door de invoer in een Lid-Staat. In de relatie met derde landen worden de heffingen verhoogd of verlaagd met de monetaire compenserende bedragen ten einde de definitieve invoerbelasting te kunnen bepalen. Op dit gebied is er geen reële mogelijkheid om het gehalte aan zuivelprodukten anders vast te stellen dan door toepassing van verordening nr. 823/68. De monetaire compensatie in het intracommunautaire handelsverkeer kan niet bij voorbaat aan andere maatstaven zijn onderworpen. De verantwoordelijkheid voor de juiste tarifering moet immers bij de bevoegde douane-instanties blijven liggen en voor de vaststelling van het gehalte aan zuivelprodukten moeten deze instanties zoveel mogelijk uitgaan van de kenmerken en samenstelling van de ter invoer aangeboden waren. Het is nauwelijks verenigbaar met het streven naar een eenvormige toepassing van het gemeenschapsrecht om het gehalte aan zuivelprodukten van een bepaald produkt in het handelsverkeer tussen Lid-Staten op andere wijze vast te stellen dan in de relatie met derde landen.

In 1975 was het dan ook niet in strijd met het gemeenschapsrecht dat de Duitse douane bij de berekening van de

monetaire compenserende bedragen in het handelsverkeer met Nederland het daarvoor relevante gehalte aan zuivelprodukten van een voedermiddel van tariefpost 23.07-B-I-a forfaitair vaststelde door op het lactosegehalte een coëfficiënt toe te passen. Deze opvatting, die rekening houdt met wat in de praktijk noodzakelijk is, wordt gedeeld door het Comité Nomenclatuur van het Gemeenschappelijk Douanetarief.

b) Met het oog op de rechtszekerheid en een eenvormige toepassing van het gemeenschapsrecht is het gewenst dat niet alleen de douane-instanties van een Lid-Staat een bepaald produkt bij invoer uit derde landen op dezelfde wijze behandelen als bij invoer uit andere Lid-Staten, maar ook dat de douane-instanties van verschillende Lid-Staten een bepaald produkt bij in- en uitvoer op uniforme wijze tariferen. De Commissie heeft nog niet weten te bereiken dat de Lid-Staten de tariferingen van een andere Lid-Staat als bindend beschouwen. Op dit moment kan elke Lid-Staat nog zelf beslissen over de juiste tarifering van op haar grondgebied ingevoerde en vandaar uitgevoerde produkten.

III — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 11 mei 1978 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door de firma Milchfutter, verzoekster in het hoofdgeding, ten deze vertegenwoordigd door D. Ehle, advocaat te Keulen, en de Commissie, ten deze vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur P. Kalbe.

Volgens de firma Milchfutter ware met het oog op het hoofdgeding rekening te houden met 's Hofs arrest van 3 mei 1978 in zaak 131/77 (Milac), waarin artikel 1 van verordening nr. 539/75 ongeldig is verklaard voor zover daarbij voor de handel in wei in poedervorm compenserende bedragen waren vastgesteld. Hieruit volgt in ieder geval dat het hogere lactosegehalte van wei in poedervorm niet in aanmerking kan worden genomen bij de tarifering van mengvoeders op basis van zuivelprodukten.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 15 juni 1978 conclusie genomen.

Ten aanzien van het recht

1 Overwegende dat het Finanzgericht Münster bij beschikking van 29 september 1977, ingekomen ten Hove op 5 januari 1978, krachtens artikel 177 EEG-Verdrag vragen heeft gesteld betreffende, onder meer, de uitlegging van verordening nr. 823/68 van de Raad van 28 juni 1968 houdende vaststelling van de produktengroepen en de bijzondere voorschriften betreffende de berekening van de heffingen in de sector melk en zuivelprodukten (PB L 151 van 1968, blz. 3), en van verordening nr. 1216/68 van de Commissie van 9 augustus 1968 houdende vaststelling van de methode ter bepaling van het gehalte aan lactose (melksuiker) van uit derde landen ingevoerd mengvoeder (PB L 198 van 1968, blz. 13), in verband met de toepassing van de onderverdelingen van post 23.07-B-I-a, nummers 3 en 4, van het gemeenschappelijk douanetarief;

2 Overwegende dat blijkens de verwijzingsbeschikking verzoekster in het hoofdgeding in het tijdvak van januari tot maart 1975 verschillende partijen mengvoeder van tariefpost 23.07-B-I-a uit Nederland in Duitsland heeft ingevoerd;

dat verzoekster de waren met het oog op de betaling van monetaire compenserende bedragen heeft aangegeven als vallende onder nummer 3 van post 23.07-B-I-a, dat door een gehalte aan zuivelprodukten van 50 of meer, doch minder dan 75 gewichtspercenten wordt gekenmerkt;

3 dat de Duitse douane, met inachtneming van artikel 11, lid 1, van verordening nr. 823/68, bepalende dat „het gehalte aan melk en zuivelprodukten van de produkten die behoren tot de onderverdeling ex 23.07 B, wordt bepaald door het gehalte per 100 kilogram van het betreffende produkt aan lactose te vermenigvuldigen met een coëfficiënt 2", de waren heeft ingedeeld onder nummer 4 van onderverdeling 23.07-B-I-a, gekenmerkt door een gehalte aan zuivelprodukten van 75 of meer gewichtspercenten en onderworpen aan een hoger compenserend bedrag dan de onder nummer 3 vallende produkten;

4 dat verzoekster in het hoofdgeding deze indeling heeft betwist, stellende dat de bij verordening nr. 823/68 vastgestelde coëfficiënt voorkomt in een verordening betreffende de berekening van de heffingen op produkten uit derde landen en derhalve niet toepasselijk is in het intracommunautaire handelsverkeer;

dat haars inziens, waar de berekeningswijze van artikel 11 van verordening nr. 823/68 niet toepasselijk zou zijn, bij de indeling van de waren moet worden uitgegaan van hun werkelijk gehalte aan zuivelprodukten, hetwelk minder dan 75 gewichtspercenten bedraagt, zodat zij dus onder nummer 3 van onderverdeling 23.07-B-I-a zouden vallen;

5 dat het Finanzgericht om dit vraagstuk te kunnen oplossen, vier vragen heeft gesteld, luidende:

1. Is voor de hoogte van de monetaire compenserende bedragen op — in de tijd van januari tot maart 1975 uit Nederland in de Bondsrepubliek Duitsland ingevoerd — mengvoeder van de tariefposten 23.07-B-I-a-3 of 23.07-B-I-a-4 van het gemeenschappelijk douanetarief bepalend het „gehalte aan zuivelprodukten" dat voortvloeit uit de toepassing van artikel 11, lid 1, van verordening nr. 823/68 van de Raad van 28 juni 1968 en van artikel 1 van verordening nr. 1216/68 van de Commissie van 9 augustus 1968?

Zo neen:

2. Is dan het „werkelijke" gehalte aan zuivelprodukten bepalend?

Zo ja:

3. Blijkt uit het gemeenschapsrecht volgens welke methode het werkelijke gehalte aan zuivelprodukten moet worden vastgesteld?

4. Is in het kader van het monetaire compensatiestelsel de tariefindeling van de Lid-Staat van uitvoer bindend voor de Lid-Staat van invoer?

De eerste drie vragen

6 Overwegende dat de gestelde vragen worden beantwoord in het licht van de bepalingen der verordening die de grondslag en het algemene kader vormt voor de instelling van de compenserende bedragen, te weten verordening nr. 974/71 van de Raad van 12 mei 1971 betreffende bepaalde conjunctuurpolitieke maatregelen welke naar aanleiding van de tijdelijke verruiming van de fluctuatiemarges van de valuta's van sommige Lid-Staten dienen te worden genomen in de landbouwsector (PB L 106 van 1971, blz. 1);

7 dat de Lid-Staten luidens artikel 1, lid 1, van deze verordening, zijn gemachtigd

„onder de hierna volgende voorwaarden ten aanzien van de hieronder bepaalde produkten . . .

a) compenserende bedragen te heffen bij de invoer uit Lid-Staten en derde landen,

b) compenserende bedragen toe te kennen bij de uitvoer naar Lid-Staten en derde landen";

dat volgens lid 2 van dit artikel deze bepalingen van toepassing zijn zowel op „produkten waarvoor in het kader van de gemeenschappelijke ordening der landbouwmarkten is voorzien in interventiemaatregelen" als op „produkten waarvan de prijs afhankelijk is van die van de . . . bedoelde produkten en die . . . onder de gemeenschappelijke ordening der markten vallen";

8 dat derhalve deze bepalingen, voor wat de identificatie van de „produkten" betreft die aan het stelsel van de monetaire compenserende bedragen zijn onderworpen, een algemene verwijzing bevatten naar de regels betreffende de gemeenschappelijke ordening der landbouwmarkten;

dat mitsdien de regels voor de identificatie van de aan het stelsel der compenserende bedragen onderworpen produkten moeten worden gezocht in de bepalingen van de verordeningen houdende ordening der landbouwmarkten en, in het onderhavige geval, in de bepalingen betreffende de ordening van de zuivelmarkt, met dien verstande dat de betrokken produkten worden gekwalificeerd met de posten en onderverdelingen van het gemeenschappelijk douanetarief, waarnaar zowel in de landbouwverordeningen als in de verordeningen houdende vaststelling van de monetaire compenserende bedragen wordt verwezen, zoals verordening nr. 539/75 van de Commissie (PB L 57 van 1975, blz. 2), die op het tijdstip waarop de aan het hoofdgeding ten grondslag liggende feiten zich hebben voorgedaan, van toepassing was;

9 dat, gelet op deze algemene verwijzing, men een bepaalde waar niet kan uitzonderen van de toepassing van een specifieke indelingsregel zoals die van artikel 11 van verordening nr. 823/68 of van verordening nr. 1216/68 van de Commissie;

dat een dergelijke uitzondering niet kan worden gerechtvaardigd met de overweging dat genoemde bepalingen enkel zouden zijn vastgesteld met het oog op het handelsverkeer met derde landen, terwijl de verwijzing in artikel 1 van verordening nr. 974/71 juist tot doel heeft alle bepalingen betreffende de betrokken produkten, met inbegrip van die welke de buitenlandse handel van de Gemeenschap op het oog hebben, van toepassing te doen zijn op het stelsel van monetaire compenserende bedragen, aangezien deze bepalingen een integrerend deel vormen van de in de betrokken verordening bedoelde „gemeenschappelijke marktordeningen";

10 dat eveneens moet worden afgewezen het argument door verzoekster in het hoofdgeding ontleend aan het haars inziens protectionistisch karakter van de in artikel 11 van verordening nr. 823/68 vastgestelde coëfficiënt, waar immers volgens de zesde overweging der verordening met deze coëfficiënt enkel een juiste waardering van de zuivelbestanddelen in de uit graan- en zuivelprodukten bestaande mengvoeders wordt beoogd, aangezien deze „een aanzienlijk grotere invloed hebben op de totstandkoming van de kostprijs dan de graanbestanddelen";

11 dat ten slotte evenmin een beroep kan worden gedaan op de bepalingen en de structuur van verordening nr. 1463/73 van de Commissie van 30 mei 1973 houdende uitvoeringsbepalingen betreffende de monetaire compenserende bedragen (PB L 146 van 1973, blz. 1), daar deze verordening overeenkomstig het eraan ten grondslag liggende artikel 6 van verordening nr.

974/71 vooral de financiële en administratieve uitvoeringsmodaliteiten van het stelsel van compenserende bedragen bepaalt;

dat deze verordening met betrekking tot de aanwijzing van de aan de monetaire compenserende bedragen onderworpen produkten en hun indeling in de categorieën van het gemeenschappelijk douanetarief, dan ook niet behoefde terug te komen op de bepalingen van artikel 1 van verordening nr. 974/71;

dat het door verzoekster in het hoofdgeding aangevoerde artikel 6 van verordening nr. 1463/73 dan ook geen andere betekenis lijkt te hebben dan dat het de betaling van de monetaire compenserende bedragen koppelt aan de andere verrichtingen die in het handelsverkeer met derde landen ingevolge het douanetarief en de landbouwregelingen aan de grens plaats vinden, terwijl de artikelen 7 tot en met 15 een zeker aantal bijzondere bepalingen van financiële of administratieve aard bevatten voor het intracommunautaire handelsverkeer, die voor de indeling van de produkten ten behoeve van de toepassing van monetaire compenserende bedragen geen betekenis hebben;

dat men zich bij gevolg niet kan beroepen op een beweerde leemte in verordening nr. 1463/73, daar de verwijzing in artikel 1 van basisverordening nr. 974/71 naar de gemeenschappelijke marktordeningen en de verwijzing in deze laatste naar de posten van het gemeenschappelijk douanetarief een sluitend juridisch kader vormen, dat de indeling van de produkten ten behoeve van de toepassing der monetaire compenserende bedragen mogelijk maakt;

12 dat deze gevolgtrekkingen bevestiging vinden in de overweging dat — tenzij uitdrukkelijk anders is bepaald — het onjuist zou zijn de posten van het gemeenschappelijk douanetarief verschillend toe te passen al naar gelang zij worden aangewend voor de indeling van een produkt met het oog op de inning van de douanerechten, de toepassing van de regeling der gemeenschappelijke marktordeningen dan wel die van de monetaire compenserende bedragen;

13 dat mitsdien op de eerste vraag moet worden geantwoord dat de wijze van berekening van het gehalte aan „zuivelprodukten", die voortvloeit uit de toepassing van artikel 11, lid 1, van 's Raads verordening nr. 823/68 bepalend is voor de hoogte van de monetaire compenserende bedragen die op — in die tijd van januari tot maart 1975 uit Nederland in de Bondsrepubliek Duitsland ingevoerde — mengvoeders van de posten 23.07-B-I-a-3 of 23.07- B-I-a-4 van het gemeenschappelijk douanetarief moeten worden geheven;

14 Overwegende dat op de tweede en de derde vraag bij gevolg geen antwoord behoeft te worden gegeven;

De vierde vraag

15 Overwegende dat in de vierde plaats wordt gevraagd of in het kader van het monetaire compensatiestelsel de tariefindeling van de Lid-Staat van uitvoer bindend is voor de instanties van de Lid-Staat van invoer;

dat blijkens het dossier deze vraag is gesteld omdat, naar verzoekster in het hoofdgeding heeft verklaard, de betrokken, uit Nederland afkomstige waren met het oog op de toekenning van compenserende bedragen bij uitvoer door de Nederlandse instanties zijn ingedeeld in tariefpost 23.07-B-I-a-3, terwijl de Duitse douane van mening is dat zij tot post 23.07-B-I-a-4 behoren;

16 Overwegende dat in het relevante tijdvak het gemeenschapsrecht de bevoegde instanties van een Lid-Staat niet verplichtte een tariferingsbeslissing die in een andere Lid-Staat ten aanzien van een bepaalde waar was genomen, te aanvaarden;

dat het de douane van het land van invoer dan ook vrijstond over de indeling van een waar te beslissen, indien zij meende dat die indeling in het land van uitvoer had geleid tot een tarifering die niet in overeenstemming was met de toepasselijke bepalingen van het gemeenschapsrecht;

17 dat derhalve op de vierde vraag moet worden geantwoord dat in het kader van het monetaire compensatiestelsel de tarifering van de Lid-Staat van uitvoer in het relevante tijdvak niet bindend was voor de Lid-Staat van invoer;

Ten aanzien van de kosten

18 Overwegende dat de kosten door de Commissie wegens indiening harer opmerkingen bij het Hof gemaakt, niet voor vergoeding in aanmerking kunnen komen;

dat de procedure ten aanzien van partijen in het hoofdgeding als een aldaar gerezen incident is te beschouwen, zodat de nationale rechterlijke instantie over de kosten heeft te beslissen;

HET HOF VAN JUSTITIE (Tweede Kamer),

Uitspraak doende op de door het Finanzgericht Münster bij diens beschikking van 29 september 1977 gestelde vragen, verklaart voor recht:

1. **De wijze van berekening van het gehalte aan „zuivelprodukten", voortvloeiend uit de toepassing van artikel 11, lid 1, van verordening nr. 823/68 van de Raad van 28 juni 1968 houdende vaststelling van de produktengroepen en de bijzondere voorschriften betreffende de berekening van de heffingen in de sector melk en zuivelprodukten, is bepalend voor de hoogte van de monetaire compenserende bedragen die op — in de tijd van januari tot maart 1975 uit Nederland in de Bondsrepubliek Duitsland ingevoerde — mengvoeders van de posten 23.07-B-I-a-3 en 23.07-B-I-a-4 van het gemeenschappelijk douanetarief moeten worden geheven.**

2. **In het kader van het monetaire compensatiestelsel was de tarifering van de Lid-Staat van uitvoer in het relevante tijdvak niet bindend voor de Lid-Staat van invoer.**

Sørensen Pescatore Mackenzie Stuart

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op vier juli negentienhonderdachtenzeventig

De griffier

A. Van Houtte

De president van de Tweede Kamer

M. Sørensen

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL F. CAPOTORTI VAN 15 JUNI 1978 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

1. In de onderhavige zaak gaat het om de vraag of voor de vaststelling van de monetaire compenserende bedragen in de intracommunautaire handel een forfaitair criterium van toepassing is dat de Raad heeft vastgesteld voor de berekening van de heffing op landbouwprodukten uit derde landen. Mogen de nationale douaneautoriteiten dit criterium

1 — Vertaald uit het Italiaans.